

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

Кафедра журналістики та філології

ПАМ'ЯТКИ АРХІТЕКТУРИ СУМЩИНИ: ВІДЕОПОДКАСТИНГ
ARCHITECTURAL MONUMENTS OF SUMY REGION:
VIDEO PODCASTING

Кваліфікаційна робота
освітнього рівня «бакалавр»
студента спеціальності «Журналістика»,
освітньої програми «Журналістика»,
групи ЖТ–71

Жорнокуя Артема Олеговича

Науковий керівник
Садівничий Володимир Олексійович,
д-р наук із соц. комунік.,
доц. кафедри журналістики та філології

Суми 2021

Жорнокуй А. О., Новинна журналістика: добірка авторських матеріалів [Текст]: робота на здобуття кваліфікаційного ступеня бакалавр; спец.: 061 – журналістика / А. О. Жорнокуй ; наук. керівник – В. О. Садівничий. – Суми : СумДУ, 2021. – 20 с.

Кваліфікаційна робота освітнього рівня – це відеоподкаст хронометражем 11 хвилин 52 секунд «Незруйнована Слобожанщина». Його тема – пам’ятки архітектури Сумської області.

Ключові слова: відеоподкаст, тревел-журналістика, відеоподорож, тема, краєзнавство, туризм.

ЗМІСТ

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	4
Вступ.....	4
1.1.Обґрунтування інформаційного продукту.....	6
1.2 Специфікація інформаційного продукту.....	10
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	13
II. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПРОДУКТ.....	15
ВИСНОВКИ.....	19
ДОДАТКИ.....	20

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

ВСТУП

В епоху всеохопної світової глобалізації усе більше й більше затребуваною стає тема подорожей – віртуальних та реальних. Популярні телепередачі, поширені практично на всіх провідних телеканалах України, а також у світовій телемережі, посприяли розвиткові віртуального туризму, що включає віртуальні тури, огляди, екскурсії тощо.

Одним зі значимих елементів віртуального туризму є відеоподкасти (серія візуального контенту, що ілюструє основну тему або повністю розкриває запропоновану автором тему). Тематика відеоподкастів, що пов'язана з віртуальним туризмом, може бути найрізноманітнішою: видатні особистості краю, архітектурні, літературні та мистецькі пам'ятки, заповідні території та природні незвичності, прогулянки вулицями, екскурсії музеями та багато іншого.

Особливої актуальності краєзнавчі відеоподкасти набули в період пандемії, викликаній поширенням коронавірусної хвороби COVID-19. Саме це, популярність у споживача інформації, і зумовлює **актуальність** теми, обраної нами для кваліфікаційної випускної роботи.

Мета – створити відеоподкаст про пам'ятки архітектури Сумської області «Незруйнована Слобожанщина».

Авторський задум – привернути увагу громадськості до стану пам'яток архітектури та зафіксувати елементи відеокарти майбутніх туристичних поїздок.

Мета може бути зреалізована через виконання таких **завдань**:

- опрацювати теоретичний матеріал, що стосуватиметься особливостей відеоподкастів на краєзнавчу тематику;

- провести моніторинг трансляцій телевізійних матеріалів на подібну тематику;

- створити власний інформаційний продукт.

Структура кваліфікаційної роботи. Робота складається зі вступу, обґрунтування, специфікації, списку використаних джерел, висновків, інформаційного продукту – відеоподкаст загальним хронометражем 11 хвилин 52 секунди «Незруйнована Слобожанщина», додатку.

Практичне значення: запропонована робота – це відеоподкаст, який може бути використаний під час підготовки мультимедійних матеріалів про туристичні місця Сумської області.

1.1. Обґрунтування інформаційного продукту

В основі відеоподорожей лежить опис місцевостей, конкретних подій, зустрічей із людьми, які відбуваються під час подорожі автора. Згідно з фаховою думкою І. Показньєвої тревел-журналістика є ширшим поняттям, ніж «програми про подорожі» на радіо або телебаченні чи «подорожній нарис», якщо мова йде про друковане видання. Вона зауважила, що «тревел-журналістика – це окремий розділ, який виокремлюється в закордонних дослідженнях, має свої особливості і тенденції розвитку. В теперішній час ЗМІ переживають процеси народження і злиття різних типів і форм. На телебаченні з'являються реаліті-шоу, ігрові шоу, гумористичні програми та скетчі, які часом складно відрізнити від тревел-програм, тому необхідна ідентифікація, введення терміну і розділу «тревел-журналістика» в класифікацію жанрів» [4].

Подорожню тематику в друкованих засобах масової інформації та на телебаченні вивчали Г. Кубатьян, О. Юферева, Н. Баландинський, Н. Маслова, Т. Ковальова, М. Варич, Ф. Гануш, Б. Кукінг, Й. Борн, В. Гоян та інші.

Зокрема М. Варич у статті «Тendenції розвитку жанру подорожнього нарису (на прикладі публікацій сучасної преси туристичного спрямування в Україні) зазначає, що цей жанр найбільше зацікавить мандрівників, бо в невеликому за обсягом тексті можна знайти конкретні поради і своєрідний погляд на життя в іншій країні. До того ж, такий матеріал уміщуватиме мінімальну кількість реклами й максимум об'єктивності, оскільки автор не зацікавлений в пропагуванні якогось певного готелю, виду транспорту чи маршруту [6].

Своєю чергою В. Гоян указала, що «український телепростір поєднує у собі необхідні функції, а саме: розважальну, інформаційну та комунікативну» [7]. У той же час, потрібно звернути увагу на те, що в національному телепросторі практично не реалізована просвітницька функція, яка б базувалася на краєзнавчій тематиці. Лише «частково вітчизняне телебачення

глядача чогось навчає, інколи спонукає аналізувати, порівнювати. Завдяки тревел-програмам долучає до історії та культури інших країн та народів» [7].

Дослідник А. Юсипович, який вивчав жанри телебачення, визнав, що «наше телебачення далеке від моделі ідеального, але з кожним роком спостерігається тенденція до його вдосконалення та підвищення соціального рівня. І тревел-тележурналістика – не виняток» [18].

Визначною особливістю художньо-публіцистичних жанрів є «форма подачі інформації, яка полягає у тому, що автор подає інформацію не тільки на основі фактів та висновків, але також, за допомогою художніх засобів, відтворює образну картинку описуваної ситуації. Художні жанри, насамперед, представляють враження автора, його думки та роздуми, відносно актуальних подій та явищ. Їм притаманні – художня образність, емоційна насиченість художні узагальнення та осмислення дійсності» [3]. До художньо-публіцистичних творів О. Тертичний відносить «нарис, фейлетон, памфлет, пародію, сатиричний коментар, життєву історію, легенду, епіграф, епітафію, анекдот, жарт, гру» [3].

Нарис – «оповідний художньо-публіцистичний твір, у якому зображено дійсні факти, події й конкретних людей. За обсягом наближається до невеличкого оповідання, новели, але позбавлений чіткої, завершеної фабули, обов'язкової для новели, притаманної оповіданню» [5, 477]. О. В. Лаврик виділяє «такі стильові ознаки нарису: максимально наближене до читача авторське "я", інтимізація викладу, ескізність, документальність, типізація героя, образність, асоціативність, доля вимислу» [2, 25].

Подорожній нарис – внутрішньо-жанровий різновид нарису, предметом якого є відтворення мандрівки автора по своїй землі або в зарубіжні країни. Подорожній нарис містить описи природи, міські пейзажі, портрети людей і виклад розмов з ними, характеристику місцевих звичаїв і національної культури, інші аспекти які зацікавили журналіста [6, 260].

Ю. Г. Шаповл дає таке визначення теленарису: «художньо-публіцистичний твір, у якому телепубліцист, спираючись на документально

точні факти, вдаючись до методів типізації й індивідуалізації, застосовуючи образні, художні засоби, творить портрети сучасників, аналізує важливі життєві проблеми – сучасні й ретроспективні, як “світові”, так і національні, українські”. Його мета, як і в цілому публіцистики, – виявлення зав’язків між подіями, фактами, явищами, проникнення в їхню суть, у процеси розвитку суспільства» [14, 47].

3. Дмитровський говорить, що «телевізійному нарису притаманні такі риси: високий рівень типізації; велика сила документальності; образне відтворення дійсності. У теленарисі журналіст став видимим, що відрізняє його від живописців лише у пресі, на радіо, а й у документальному кіно, де їхня творчість абстрагована від особи автора; і єднає з ведучим телепередачі зі студії. Цю особливість, цей прийом уведення в кадр журналіста з метою посилення авторського начала широко використовують у структурі теленарису» [14, 48–49].

При створенні подорожнього нарису маршрут має виняткове значення. При створенні плану подорожі, вибір маршруту залежить від багатьох об’єктивних та суб’єктивних факторів: характеру, мети та інтересів автора. Звідси впливає вибір фактів для аналізу, акценти (на економіку, політику, географію тощо[5,6]. Маршрут є складовою змісту твору, визначає його архітектуру, в наслідок чого автор через відбір фактів, їх систематизацію прямує до створення цілісної мозаїчної картини [7, 6].

Тревел-журналістика перебуває також у фокусі наукових досліджень Ю. Полежаєва. Він, зокрема, акцентує увагу на досвіді найпопулярніших світових програм про подорожі. При цьому вказує, що «медіакорпорація «Discovery Communication» транслює телепрограми на 20 міжнародних каналах 45 мовами (за підрахунками фахівців, глядацька аудиторія інформаційного продукту, виготовленого цим міжнародним 9 брендом на 30 жовтня 2013 р., становила більше ніж два мільярди глядачів у 224 країнах світу). Зазначене вище зумовлює активність тревел-програм як складової журналістики, що формує уявлення про різні географічні ареали, їхні флору й

фауну, етноментальну специфіку різних народів, пам'ятки історії та культури тощо» [8].

П. Лебедєв телевізійні програми про подорожі поділяє на «чотири типи: масові (продукція телеканалів «Discovery» і «Моя планета»); спеціалізовані (поєднують хобі з подорожами, як-то: «Кулінарні мандри» та «Світ на смак»); галузеві (для робітників туристичної сфери і клієнтів туристичних фірм, наприклад, «Феєрія мандрів»); бортове відео (так зване «inflight-відео» авіакомпаній)» [13].

Багатолітній дослідник телепростору та відомий практик І. Мащенко у книзі «Міфи і реалії телефіру» відзначає «дві основні тенденції, притаманні сучасним тревел-програмам». Це, вказує автор, по-перше, конкретна цільова адресація у взаємозв'язку з форматом програми (підлітки й молодь, мандрівники, домогосподарки та інші). По-друге, перефокусування уваги з місцевого населення на ведучих, часто знаменитостей: відомих журналістів, акторів, шоуменів, політичних діячів, бізнесменів. Відтак, 10 концептуальний баланс «ми/вони», який існував у програмах раніше, поступається місцем формулі ми серед них» [16].

Важливою складовою телеподорожі є текст. Він складає основу сценарію, та доповнює зображувану картину додатковою інформацією. О. М. Холод говорить про дві форми використання тексту у теленарисі: «коли воно написане журналістом і звучить за кадром у дикторському чи авторському читанні; коли слово ми чуємо з уст людини, “живе” мовлення якої зафіксовано на відеострічці під час знімання» [14, 53–54].

1.2 Специфікація інформаційного продукту

«Специфікація (від лат. species — вид, різновид і «...фікація»): 1. Визначення й перелік специфічних особливостей будь-чого; 2. Технічний документ, в якому зазначено назви частин, вузлів і деталей даного виробу, їхню кількість, матеріал, вагу тощо; 3. Видавнича С. – супровідний до оригіналу видання документ, у якому зведено всі вказівки щодо відтворення оригіналу у вигляді друкованого видання (технічні умови для набору, особливості верстки, друку й брошурувально-палітурних процесів)» [17, с. 23].

Для аналізу телерозповідей обрано три телеканали: регіональний телеканал «СТС», всеукраїнський телеканал «UA:Перший» та міжнародний «Новое время». Метою нашої роботи було виявлення, чи подають обрані телеканали розповіді карезнавчого характеру.

Нами проаналізовано матеріали телеканалів, опублікованих на онлайн відео-платформі «Youtube». В ході нашої роботи виявлено рубрики, що відповідають указаним критеріям.

На сторінці регіонального телеканалу «СТС» ми виявили рубрику «Travel-навігатор», у якій публікуються матеріали на туристичну тематику. Для більш суттєвого аналізу, ми обрали один з сюжетів телевізійної програми «Роменщина: скіфські кургани, вітряк та гігантський дуб». Він починається з заставки, яка демонструє найвизначніші місця, що будуть описані у випуску. Для надання нарису емоційної забарвленості у нарисі використовується фоновий музичний супровід. Також, у матеріалі присутні коментарі місцевих жителів та уповноважених осіб, таких як Вадим Єсін та Ігор Дубенко, що являються завідувачами різних культурологічних установ. Це доповнює сюжет фактологічною інформацією. Важливу роль у телерозповіді віграє відеоряд. Він візуально дає змогу глядачеві неопосередковано оцінити продемонстровану в сюжеті місцевість та сформувану власну незалежну думку відносно описаних подій.

Проаналізувавши контент всеукраїнського телеканалу «UA:Перший», ми виявили спеціальний проект: Подорож до Тибету. Він складається з 4 випусків. Найвизначнішою рисою матеріалів є те, що в них взагалі відсутні коментарі людей, та закадровий голос. Більшу частину інформації автор передає саме за допомогою відео, використовуючи, для невеликих пояснень, субтитри. Для емоційної забарвленості використовуються національні пісні описуваної місцевості.

На сторінці телеканалу «Новое время» існує кілька рубрик, у яких публікуються подорожні телерозповіді, які різняться за географічним спрямуванням. Для аналізу обрано рубрику «#Вукраине», та сюжет «Небесная разведка». Особливістю твору є велика кількість коментарів, вони займають половину хронометражу. Це дає можливість більш об'єктивно оцінити стан радіолокаційної станції, про яку йдеться в сюжеті. Візуальний контакт із людиною-мовцем, можливість оцінити її зовнішність та емоції, формує емоційну складову телерозповіді. Також присутня панорамна відеозйомка місцевості з повітря, яка дає змогу оцінити загальний стан місцевості навколо радіолокаційної стації.

Загалом можна констатувати, що жанр телевізійного подорожнього нарису на краєзнавчу тематику не втрачає актуальності в сучасних засобах масової інформації. Він різниться у формах його виконання, різний за сюжетним наповненням, але емоційна та образна фактура його сюжету, ефективно та цікаво розповідає про життя та культуру людства.

Наш інформаційний продукт – це відеоподкаст хронометражем 11 хвилин 52 секунд «Незруйнована Слобожанщина».

Його тема – пам'ятки архітектури Сумської області.

Згідно з «Сучасним словником літератури та журналістики», тема (від гр. *thema* – те, що лежить в основі) – «основне питання, якому присвячено твір, в ширшому розумінні – явища життя, відображені в творі та висунуті в ньому проблеми» [5, с. 131]. У той же час поняття «тематика» характеризується як

«сукупність основних та другорядних тем літературного твору чи ряду творів одного письменника або цілої групи, школи, напряму» [18].

Розповідається про Кияницький палац Ліщинських та Хотінський палац Кондратьєвих.

Так, зокрема, вказується, що палац Ліщинських мужньо веде боротьбу за життя. Знаходиться він у селі Кияниця, а це 30 кілометрів від обласного центру. Його називають перлиною садибного будівництва Слобожанщини.

Відеоряд – це сучасний стан палаців.

Закадровий текст складається зі вступу; загальної характеристики палацу; історії села Кияниця (від Савичевих – Харитоненків – Ліщинських до сьогодення); ідеї виникнення та проектування палацу; закладання парку на 56 гектарів, де висаджено більше 70 видів рослин; пограбування палацу після жовтневого перевороту 1917 року; про розміщення в палаці музичної школи, туристичної бази, готелю; передачу палацу в підпорядкування Сумському національному аграрному університетові.

На жаль, реставраційні роботи в палаці Ліщинських не встигають за темпами його руйнації.

У закадровому тексті про Хотінський палац розповідається про його історію, зокрема вказується, що побудований у 1689 році за проектом Джакомо Кваренгі в стилі класицизму, на землях одного з найбагатших латифундистів російської імперії Герасима Кондратьєва; про перехід від одних господарів до інших; про розташування кімнат та їх призначення; про спалення його в період громадянської війни. Зараз від нього залишилося лише два бічних флігеля, в яких колись жила прислуга, а часів більшовиків розміщувалася середня школа.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дмитровський З. Телепубліцистика: генезис та характерні особливості теленарису. Телевізійна й радіожурналістика : зб. наук.-метод. пр. Львів : Вид-во Львів. нац. ун-ту ім. І. Франка, 2007. Вип. 7. С. 74–83.
2. Лаврик О. В. Основи журналістики: навчальний посібник. Харків, 2008. – 74 с.
3. Тертычный А. Жанры периодической печати : учеб. пособ. Москва : Аспект Пресс, 2000. 312 с.
4. Показаньева И. Тревел-журналистика в практике современного телевидения. Электронный научный журнал «Медиаскоп»: [Веб-сайт]. – Режим доступа: <http://www.mediascope.ru/node/1385>.
5. Гетьманець М. Ф., Михайлин І. Л. Сучасний словник літератури і журналістики. Харків : Прапор, 2009. 384 с.
6. Варич М. Тенденції розвитку жанру подорожнього нарису. Журналістика: науковий збірник. Київ: Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка, 2013. Вип. 12 (37). 204 с.
7. Гоян В. Типові та жанрові особливості інформаційної телепрограми [Електронний ресурс]. Наукові записки інституту журналістики: [Веб-сайт]. Режим доступу: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=2122>
8. Полежаев Ю. Тревел-журналистика у фокусі наукових досліджень: аналітичний огляд російського досвіду. Держава та регіони. Серія: Гуманітарні науки. 2014. № 3 (38). С. 110–114.
9. Варич М. Науково-популярна журналістика як метод комунікації у соціокультурному просторі. Київ, 2014.
10. Ворошилов В. В. Журналистика. СПб. : Михайлова В. А., 2000. 360 с.
11. Костюченко О. М. Основи телевізійної журналістики: навчальний посібник. Острозька академія, 2016. 211 с.

12. Васильева Т. В., Осинский В. Г., Петров Г. Н. Курс радиотелевизионной журналистики: учеб. пособ. – СПб. : Специальная литература, 2004. 314 с.
13. Шальман Т. Телевізійний діалог як жанрова форма: теорія, практика [Електронний ресурс]. Наукові записки інституту журналістики: [Веб-сайт]. Режим доступу: <http://journalib.univ.kiev.ua/9732469>.
14. Основи тележурналістики : курс лекцій [авт. та укл. Холод О.; автори: Дмитровський З., Шаповал Ю. – Київ : КіМУ, 2012. 121 с.
15. Словник журналіста: терміни мас-медіа, постаті / за заг.ред. Ю.М. Бідзілі. Ужгород: ВАТ «Видавництво”Закарпаття”», 2007. – 224с.
16. Мащенко І. Міфи і реалії телерадіоефіру. Київ: Експресоб’ява, 2007. 203 с.
17. Ким М. Н. Технология создания журналистского произведения. СПб.: Изд-во Михайлова В. А., 2001, 123 с.
18. Литературная энциклопедия : в 11 т. Москва : издательство Коммунистической академии, Советская энциклопедия, Художественная литература / Под ред. В. М. Фриче, А. В. Луначарского. 1929–1939. URL : https://dic.academic.ru/dic.nsf/enc_literature/4514 (дата звернення: 25.04.2021).
19. Юсипович А. Типи програм на телебаченні України [Електронний ресурс] / А. Юсипович // Наукові записки інституту журналістики: [Вебсайт]. – Режим доступу: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=2122>.
20. Кузнецов Г. В. Телевизионная журналистика. Москва : Высшая школа, 2002.
21. Юсипович А. Типи програм на телебаченні України [Електронний ресурс]. Наукові записки інституту журналістики: [Вебсайт]. Режим доступу: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=2122>

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПРОДУКТ

Відеосюжет хронометражем 11 хвилин 52 секунди «Незруйнована Слобожанщина».

Палац Ліщинських «Кияниця»

Окутаний квітучими лісами, омийтий ріками, оточений озерами, неподалік від обласного центру Сумщини, мужньо веде свою боротьбу за життя величний маєток. Палац Ліщинських, розташований у селі Кияниця, відомому своєю дворянською історією, колись служив затишним притулком для найбільших розбудовників цукрової промисловості Слобожанщини – роду Харитоненків. Після вистоявши непростий бій у революційному полум'ї, наповнював натхненням талановитих музик, та не шкодував кімнат для туристів-відпочивальників. А зараз, оголивши цеглу від художнього вапнування, терпить поразку в боротьбі з часом. А разом з ним, і невеличкий панський будиночок ховає свої уламки та тріщини, в густих неокультурених зарослях.

В першій половині 19 століття, тодішній хутір Кияниця знаходився у власності Савичів – одного з найбагатших родів Слобожанщини, що володіли землями в Харківській губернії. Вони на рівні з сімейством Кондратьєвих займали керівні посади в Сумському слобідському козацькому полку. З 63 маєтків у Сумському повіті тринадцятьма володіли Савичі. Але як би там не було, в 1865 році вони продають Кияницю Івану Герасимовичу Харитоненку, де він будує свій перший цукровий завод, руїни якого доосипаються там донині.

Незадовго до своєї смерті Харитоненко просить дозволу у московської міської управи, на будівництво нового кам'яного будинку на софійській набережній. Паралельно з цим проектом Іван Герасимович, починає будівництво ще одного величного маєтку в Кияниці. Обидва будинки є дзеркальним відображенням одне одного, створених за проектом архітектора

Василя Герасимовича Залеського. Нажаль, різна доля спіткала двох братів неоренесансу. Один став резиденцією Великобританії у Москві, зберігши дворянську статність, різьблену колону та заможне облицювання кімнат, а інший не знайшовши собі функціонального використання, перетворюється в купу старинної цегли.

Поряд з палацом в Кияниці, Іван Герасимович закладає мальовничий парк розміром 56 гектарів. На території якого висаджує більше 70 видів різноманітних рідкісних рослин серед яких гінкго, платани, сріблясті ялини, клени, липи, сосни, та дуби, -що стали головним парковим наповненням.

Євфалія Хатаєва, яка часто відвідувала Ліщинських , в своїх мемуарах описує кияницький палац як розкішну будівлю в 40 кімнат, з білою залогою на 200 чоловік, більярдним салоном та прекрасною бібліотекою. Вікна з ідальні палацу виходили на зимній сад, в якому вона спостерігала за рідкісними квітами, деревами та фонтанами. На початку ХХ століття, автомобіль не був надбанням кожної людини, адже коштував він дуже дорого, і дозволити собі таку розкіш могли лише найбагатші представники суспільства. Хоч документального підтвердження цьому не знайдено, але деякі історики вважають, що саме Ліщинські були першими власниками автомобілів у Харківській губернії. Але вже безсумнівно, можна стверджувати, що ця сім'я була власником не одного автомобіля, брала участь у автопробігах по Російській імперії та Європі, і була членом автоклубів.

Якщо приділити дещо уваги Кияницькому дендропарку, пройти його мальовничими звивистими стежинами, то неодмінно знайдете цегляну споруду, колись на цьому місці розташовувався міст між селами Кияниця та Нова Січ, але зараз це аварійна споруда, по якій місцеві жителі проклали дерев'яні опори, щоб безпечно пересуватися по ній.

Після Жовтневої революції 1917 року палац був розграбований і спалений. Через деякий час було відтворено його зовнішній вигляд, але з садиби слобожанських промисловців, маєток було переобладнано в музичну

школу, а після – турбазу, в якій палац використовувався як готель, в наслідок чого зазнав значних внутрішніх змін, всі приміщення було переплановано.

У своєму заповіті слобожанський меценат віддав маєток своїй племінниці Марії Матвіївні Ліщинській, через що він і дістав свою сучасну назву, а землі заповів отримати тільки після узгодження відшкодування їх вартості зі своїм сином Павлу Івановичем Харитоненко, що не викликало у спадкоємців ніяких проблем.

Зараз палац Ліщинских знаходиться у підпорядкуванні Сумського Аграрного університету, який займається його реставрацією, але візуальна оцінка споруди показує, що реставраційні роботи не встигають за процесом його руйнації. На маєтку Ліщинських, ще збереглися залишки дворянської розкоші. Змішавшись з подихом радянської стилізації, архітектурна пам'ятка продовжує дивувати зір своїми формами. Але час іде, а Металевий паркан не в змозі захистити від стихійних нападків навколишнього середовища, і потріскані виснажені стіни то-от скинуть з себе залишки розкішної ліпнин, обвалять фасад споруди на паростки весняної трави та стануть метафорою всього кінечного.

Та не дивлячись на доволі занедбаний стан історичних пам'яток, Кияниця може похвалитися, доволі незвичною, інфраструктурою для села. Прямо в центрі населеного пункту, розташувався готель «Каштани», який, навіть обладнали електро-автозаправною станцією. Селище продовжує своє існування, не забуваючи про свою величну історію, продовжує писати свій дворянський літопис.

Садово-парковий комплекс Кондратьєвих «Хотінь»

Не менш тяжка доля спіткала, ще одну архітектурну споруду-перлину Слобожанщини. У 1689 році за проектом Джакомо Кваренгі в селі Хотінь Харківської губернії, на землях одного з найбагатших латифундистів російської імперії Герасима Кондратьєва, було закладено хотінський Палац,

який у в подальшому відійшов у спадок Анні Андріївні – правнучці відомого полководця.

В XIX столітті спадкоємиця виходить за Курського губернатора Михайла Комбурлея і приносить йому в придане Кондратьєвський спадок. Її стараннями було завершено формування садибного – паркового ансамблю. На під'їздах до головного будинку направо і наліво розташовувалися два двоповерхові флігелі (для прислуги і гостей), з іонічними чотириколонними портиками, а також сараї, стайні і оранжереї. Посередині ж між ними була кругла клумба, за якою знаходився палац на 87 кімнат. Нижній поверх палацу був рустованим. Всі вікна розділені пілястрами. У тимпані з боку під'їзду до маєтку, поставали герби Комбурлея. Сам Камбурлей на Волині мав репутацію казнокрада, і врешті-решт в 1816 році потрапив під слідство.

В 1861 році Маєток, що являв собою блискучий зразок садибного будівництва єкатерининського часу, отримує відоме сімейство Строганових. В цей час садиба переживає новий етап культурного піднесення, але після смерті голови сім'ї у 1911 році, маєток опинився у центрі судових чвар спровокованих спадкоємцями батьківської спадщини, а залишене без нагляду майно стало приходити в занепад. У 1916 році кинутий маєток придбав цукрозаводчик Ліщинський, власник сусідньої садиби Кияниця, але вже через два роки, з початком громадянської війни, маєток згорів. Зараз від нього залишилося лише два бічних флігеля, в яких колись жили прислуги, де за часів більшовиків розміщувалася середня школа.

Сумщина наповнена великою кількістю культурних пам'яток, але їх стан та недостатня популяризація призводить до культурного занепаду області. Тому збереження історичних пам'яток є важливою складовою для економічного та культурного благоустрою суспільства.

ВИСНОВКИ

У процесі опрацювання теоретичного матеріалу, щодо особливостей відеоподкастів на краєзнавчу тематику, створено власний інформаційний продукт: відеоподкаст про пам'ятки архітектури Сумської області «Незруйнована Слобожанщина», хронометражем 11 хвилин 52 секунди. Мета – привернути увагу громадськості до стану пам'яток архітектури та зафіксувати елементи відеокарти майбутніх туристичних поїздок.

Об'єктами вивчення та відеооповіді обрано Кияницький палац Ліщинських та Хотінський палац Кондратьєвих.

Підготовлений інформаційний продукт належить до телевізійної тревел-журналістики краєзнавчої тематики і має просвітницьке спрямування. Завдання тревел-журналістики – дати масовому споживачеві детальну кваліфіковану інформацію про подорожі. У відеоподкасті поєднані елементи освітньої передачі та документального фільму. Акцент робиться на документальності, зокрема показано сучасний стан палаців, які називають перлинами садибного будівництва Слобожанщини.

Виконана робота може бути використана як під час підготовки мультимедійних матеріалів про туристичні місця Сумської області, а також як самостійний просвітницький телематеріал. Може бути розміщений у соціальних мережах, на сайтах спеціалізованої тематики (туризм, краєзнавство, просвітництво тощо).

Загалом стан та недостатня популяризація архітектурних пам'яток на Сумщині веде до повного занепаду не лише їх, але й культури та економіки області. Відновлення цих перлин може стати живильним джерелом прибутків від туризму а також значимим елементом відродження духовності суспільства.

ДОДАТКИ

Додаток А.

Електронний носій із записом відеоподкасту «Незруйнована Слобожанщина».